

Ορισμός :

Ρατσισμός είναι η αντίληψη που υποστηρίζει τον διαχωρισμό των ανθρώπων σε ανώτερους και κατώτερους με βάση φυλετικά, εθνικά, θρησκευτικά, κοινωνικά κριτήρια.

Θύματα ρατσισμού/ρατσιστικής συμπεριφοράς :

- 1) Άνθρωποι που ανήκουν σε άλλες φυλές , εκτός της λευκής.
- 2) Πρόσφυγες
- 3) Μετανάστες
- 4) Αλλόθρησκοι
- 5) Γυναίκες
- 6) Άτομα με αναπηρίες
- 7) Ναρκομανείς
- 8) Πρώην φυλακισμένοι κ.α.

Αιτίες ρατσισμού :

- 1) Έλλειψη παιδείας, χαμηλό μορφωτικό επίπεδο, απουσία κριτικής σκέψης.
- 2) Οι προκαταλήψεις (αρνητική γνώμη για μια ομάδα ανθρώπων εκ των προτέρων, χωρίς να στηρίζεται σε αντικειμενικά κριτήρια) και τα στερεότυπα (αρνητικές σταθερές απόψεις για μια ομάδα ανθρώπων) που καλλιεργούνται από την οικογένεια και επηρεάζουν τις αντιλήψεις των νέων μελών της.
- 3) Η ανασφάλεια και ο φόβος απέναντι στο διαφορετικό.

Συνέπειες ρατσισμού :

→τα άτομα που γίνονται δέκτες ρατσιστικής συμπεριφοράς :

- 1) Δέχονται διακρίσεις, προσβλητικά και μειωτικά σχόλια σχετικά με τη διαφορετικότητά τους.
- 2) Δυσκολεύονται να βρουν δουλειά (ανεργία)
- 3) Πέφτουν εύκολα θύμα οικονομικής εκμετάλλευσης
- 4) Περιθωριοποιούνται
- 5) Εισπράττουν βία (λεκτική, ψυχολογική, σωματική) και επιθετικότητα που μπορεί να φτάσει ακόμα και στην παραβατική συμπεριφορά και το στυγνό έγκλημα.
- 6) Με βάση τα παραπάνω παραβιάζονται τα ανθρώπινα δικαιώματα όπως της ισότητας και της αξιοπρέπειας , το δικαίωμα στη δουλειά , στις ίσες ευκαιρίες, στη ζωή.
- 7) Αισθάνονται μειονεκτικά , ανασφάλεια, θλίψη , φόβο, αδικία
- 8) Ο αποκλεισμός και η περιθωριοποίηση που βιώνουν συχνά τους κάνει να συμπεριφέρονται και αυτοί επιθετικά, βίαια , φτάνοντας ακόμα και στο σημείο της παραβατικότητας.

Τρόποι αντιμετώπισης

1) Χρειάζεται Διαπαιδαγώγηση και Εκπαίδευση

- **η οικογένεια/ γονείς :** να μην μεγαλώνουν τα παιδιά τους με ρατσιστικές αντιλήψεις και μίσος για τους «διαφορετικούς» ανθρώπους

- **οικογένεια και σχολείο :**

να μαθαίνουν και να διδάσκουν από μικρή ηλικία στα παιδιά

→ την ισότητα,

→ το σεβασμό

→ την ανεκτικότητα στο διαφορετικό,

→ την ενσυναίσθηση , δηλαδή να μάθουν να μπαίνουν στη θέση των ανθρώπων που υφίστανται ρατσιστικές συμπεριφορές, να νιώθουν τον πόνο και την ταπείνωσή τους.

Πώς ;

γονείς και εκπαιδευτικοί μέσα από :

- 1) το παράδειγμά τους , τη δική τους στάση απέναντι στις κοινωνικές ομάδες που πλήττονται από διακρίσεις και ρατσιστικές συμπεριφορές
- 2) συζητήσεις με αφορμή κείμενα από τον τύπο και τα σχολικά βιβλία ή περιστατικά/γεγονότα της καθημερινότητας σχετικά με τέτοια θέματα.
- 3) Βιωματικές δράσεις
- 4) Θέατρο είτε συμμετέχοντας ενεργά είτε παρακολουθώντας.

2) Το κράτος

→ οφείλει να προστατεύει και να εξασφαλίζει για όλους ισότητα και ισονομία και να καλλιεργεί το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

→ οφείλει να προτείνει και να εφαρμόζει πολιτικές για την ένταξη στην κοινωνία των κοινωνικών ομάδων που ζουν στο περιθώριο και υφίστανται ρατσισμό.